

TERÖR

E. Kd. Albay Mithat IŞIK

Savunma ve Güvenlik Koordinatörü

Stratejik Düşünce Enstitüsü (SDE)

TERÖR NEDİR: Cebir ve şiddet kullanılarak baskı, korkutma, yıldırma, sindirme ve tehdit yöntemlerinden birisi ile halkın otoriteye olan güvenini sarsmak, kamu düzenini bozmak, devlet otoritesini yıkmak ve ele geçirmek için bir örgüte mensup kişiler tarafından girilen suç teşkil eden her türlü şiddet eylem olarak tanımlanmaktadır.

Bir diğer tarif ise; her türlü şiddet içeren örgütlü ve kualsız şiddet hareketlerine terör denip diye de tarif edebiliriz. Terörün temelinde korkutma, şiddet, sindirme, yıldırma ve tehdit vardır.

Terör eylemlerinin ortak özelliği hedef alınan ülkenin ekonomik, toplumsal, siyasal ve anayasal yapısını sarsmak ya da yıkmak amacı ile bilerek ve kasten yapılmış olmasıdır. Bugün dünyada bütün ülkelerin kabul ettiği bir terör tanımı ne yazık ki yapılamamıştır. Bunun nedeni de bir ülkenin terörist dediğine diğer bir ülkenin özgürlük savaşçısı diyebilmesidir. Dünyada şu anda terörün yaklaşık 102 çeşit tanımı yapılmıştır. Terörle etkili bir mücadele yapılabilmesi için bütün ülkelerin kabul edeceği bir terör tanımının yapılması ve bu tanım çerçevesinde mücadelenin yürütülmesi en doğru hareket tarzı olacaktır.

TERÖRÜN SEBEPLERİ

- * Etnik milliyetçilik
- * Ekonomik güçlükler ve eşitsizlikler
- * Çevrenin olumsuz etkileri

- * Hükümetlerdeki zaafılar ve iktidar yetersizliği
- * Aile ve okuldaki otorite zafiyeti
- * Çok eşlilikler ve doğurganlıklar
- * Dış destekler

TERÖRÜN ÇEŞİTLERİ

- * Devlet terörü
- * etnik milliyetçi terör
- * Bölücü terör
- * Dinsel radikal terör
- * Siber terör
- * Deniz haydutluğu ve korsanlık

TERÖRÜN AMAÇLARI

- * Bir davaya ve siyasal anlaşmazlığa dikkat çekmek
- * Toplumda bizden olanlar ve olmayanlar diye ayırıştırma yapmak
- * İnsanları tehdit ederek korkutarak bir taraf olmaya zorlamak
- * Kitlelere karşı hedef göstermeksizin eylemler yaparak halkı sindirmek
- * Devletle toplum arasında güvensizlik yaratmak
- * İnsanları yaşadıkları yerleri terk etmeye zorlamak
- * Ülke içerisinde kaos yaratmak

TERÖRÜN FİNANS KAYNAKLARI

- * Dış Yardımlar
- * Uyuşturucu Ticareti
- * İnsan ve her türlü kaçakçılık türleri
- * Haraçlar
- * Büyük çaplı soygunlar
- * Zorunlu ve gönüllü bağışlar

2000 YILINDAN SONRA DEĞİŞEN TEHDİT DEĞERLENDİRME Sİ VE ABD YAYILMACILIĞI

Soğuk savaşın sona ermesi ile birlikte 2000'li yılların başından itibaren stratejik tehdit algılamaları çok boyutlu ve değişken bir hale dönmüştür.

NATO yeni tehdit değerlendirmelerinde 2001 yılından itibaren TERÖRİZM'i bir numaralı tehdit olarak kabul etmiştir. Böylesine büyük bir tehdidin ne yazık ki bütün ülkeler tarafından kabul edilmiş bir tanımı dahi yoktur. Bu nedenle de neyin ne zaman terör olduğu problemini karşımıza getirmektedir. Terörün bütün ülkeler tarafından kabul edilmiş bir tanımının olmaması ciddi bir eksiklik. 11 Eylül 2001'den sonra terörün ve güvenliğin küresel boyutu öne çıkmıştır. Terörün küresel boyutunun öne çıkması ile birlikte, terörle mücadelede küresel savaş stratejisi önem kazanmıştır. Bu strateji nedeni ile terörizmde küreselleşmeye yön veren ABD'nin çıkarlarına hizmet eden bir durum haline gelmiştir. Daha önceden terör ya da uluslararası terör kavramı kullanılırken 11 Eylül 2001'den sonra küresel kavramı kullanılmaya başlanmıştır.

Terörizm endüstrisinden faydalanan EMPERYALİZM'in çıkarları için terör bir günde küreselleşmiştir. Bu nedenle de dünyada kasıtlı olarak gereğinden fazla gerginlik üretilmektedir.

Küresel dünyada bir kişi ya da bir ülke bir gecede terörist ilan edilebilecek, küreselleşme kavramı bugün ABD'nin yayılmacılığına hizmet etmektedir. Bir ABD stratejisi olan yeni terörle mücadele efsanesi ABD'nin ulusal güvenlik stratejisidir. Bunun adı da ABD yayılmacılığıdır. Ya küreselci iradeden taraf olacaksın, ya da terörist damgası yiyip karşı taraf yani DÜŞMAN olacaksın. Bütün bunlar ABD'nin çıkarlarını korumak için hayata geçirilmiştir.

Küresel güç ABAD saldırılarına ve işgallerine meşruiyet kazandırmak için temel olarak iki yol kullanmaktadır:

* Birinci: Demokrasi, insan hakları ve özgürlükler getirmek,

* İkincisi: Terörizm tehdididir. Bunda 'da İslam ülkeleri İslam coğrafyası ve buradaki dini ideolojiler teröre zemin oluşturmaktadır. Şeklindeki yalan tehdit değerlendirmesidir.

Küreselleşme demek aynılaştırma, benzerleştirme demektir. Aynı hayat tarzlarını yok etmek, tek tipleştirme demektir. Bu gün ise küresel terör ABD'nin hegemonik gücüne karşı yapılmaktadır. 11 Eylül ile birlikte dünya yeni bir çağa girmiştir. Bunun adı da KÜRESEL terör çağıdır. Ancak Suriye

krizi ile birlikte Rusya bu sürece ortak olmuş, Çin’inde yükselen güç olarak bu sürece ortak olmak hatta uzun vadede el koymak üzere ayağa kalktığını görüyoruz. Türkiye ulusal güvenliğini ve toprak bütünlüğünü korumak için orta doğudaki küresel gelişmelere Irak ve Suriye’de müdahale etmiştir. Türkiye’nin Suriye’de teröre karşı başlattığı Barış Pınarı operasyonuna karşı ABD, AB ve Arap dünyasının yaygarasının sebebi budur.

TÜRKİYEDE TERÖR VE TERÖR ÖRGÜTLERİ İLE MÜCADELE

Türkiye terör tehdidinde en fazla maruz kalan ülkelerden birisidir. Hatta birincisi diyebiliriz.

Ülkemiz 45 yıldır etnik bölücü terör örgütü PKK’dan, aşırı solcu terör örgütü DHKPC’ye, El Kaide ve DEAŞ gibi dini istismar eden terör örgütlerinden 17 Kasım ve ASALA gibi terör örgütlerine kadar terörün farklı biçimleri ile yıllardır mücadele etmektedir.

Terörle mücadelede profesöründen, yazarına, gazetecisinden büyükelçisine, her rütbeden askerinden, korucusuna kundaktaki bebekten, annesine, silahsız insanlarına kadar binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

Türkiye terörle mücadelesini adeta tek başına yürüterek hâlen terörle savaşta olan bir ulus olma özelliğini taşımaktadır. Yurtiçinde ve yurtdışında özellikle Irak’ta, Suriye’de PKK/PYD/YPG, DEAŞ, El Kaide ile birçok Avrupa ülkesinde, Asya’da Afrika’da FETÖ gibi terör örgütleri ile mücadele ediyoruz ve etmeye de devam edeceğiz.

PKK Etnik Bölücü Terör Örgütü:

PKK terör örgütü 1978 yılında kurulmuş Marksist, Leninist bölücü bir terör örgütüdür. 1984 yılında ERUH ve Şemdinli’de yaptığı eylemleri ile ülkemizde terörist faaliyetlere başlamıştır.

PKK terör örgütü lider kadrosu ve kampları 1988 yılına kadar Suriye yer bulmuştur. Daha sonra örgüt başı Abdullah ÖCALAN Suriye’den çıkarılmış ve 1999 yılında yakalanıp Türkiye’ye getirilmiş ve yargılanarak ömür boyu hapse mahkûm edilmiştir.

Orta doğudaki gelişmeler ve ABD’lerinin Irak’a yaptığı birinci ve ikinci Körfez Savaşları PKK terör örgütünün gelişmesine önemli bir katkı sağlamıştır. Irak’ın kuzeyinde oluşan otorite boşluğu ve kontrolsüz alanları örgüt

istediği gibi kullanmıştır. 1995 yılında Türkiye'nin Irak'ın kuzeyinde Barzani ile işbirliği içerisinde yürüttüğü operasyonlarda PKK terör örgütü büyük kayıplar vermiş ve yurt içerisinde yapılan etkili operasyonlarla örgüt marjinal seviyeye indirilmiştir. 1996 yılında TSK'lerinin Irak'ın kuzeyinde ZAHO-BATUFA-BEFOVA-KANIMASI gibi Irak sınırları içerisinde birinci hattı teşkil eden kalıcı üs merkezleri oluşturmuş bu üsler sayesinde terör örgütü sınırlarımız dışında nispeten düz arazide tespit edilerek etkisiz hale getirilmiştir. İkinci kuşak üs merkezleri ise DUHOK-AMEDİYA-SİLADİZA-SURİ-BARZAN-DİYANA-SİDE KAN'da oluşturulmuş bu üsler nedeni ile örgütün Metina Dağı, Gara Dağı ve ZAP Vadisi'nden çıkışı önlenmiş BARZANİ'ye bağlı peşmergelerle yapılan müşterek operasyonlarla örgüte METANA-ZAP, GARA Dağı ve HAKURK'ta büyük kayıplar verdirilmiş üçüncü kuşak ise Barzani ile koordinasyonu yürütmek için ERBİL ve Barzani'nin Karargâhı'nın bulunduğu SARIRAŞ'ta oluşturulmuştur. Daha sonra Talabani güçleri ile müşterek operasyonlar yapmak için KÖYSANCAK ve SÜLEYMANİYE'de kalıcı üsler oluşturulmuş Talabaniye bağlı peşmergelerle KÖYSANCAK-RANYA-ÇAVAGURNA ve KANDİL Dağı yamaçlarındaki köylerde PKK terör örgütüne karşı başarılı operasyonlar icra edilmiştir. Bu operasyonlarda Özel Kuvvetler Barzani ve Talabani peşmergelerini yönetmiş topçu birliklerimiz ve Kuzey Irak'ta bulunan tanklarımız ve silahlı helikopterlerimiz F-16 uçaklarımız bu operasyonlara etkili ateş desteği sağlamıştır. 2002 yılına gelindiğinde gerek yurtiçinde gerekse Kuzey Irak'ta örgüt eylem yapamayacak seviyeye getirilmiştir.

Özellikle 1999 yılından itibaren Talabani'nde Türkiye ile işbirliği yapması, PKK terör örgütünün gücünü ve hareket alanını daraltmış örgüt KANDİL Dağı ile İRAN sınırında dar bir alanda sıkışmıştır.

2003 yılında ABD'nin Irak'ta yaptığı ikinci Körfez Savaşı bitme aşamasına gelen terör örgütüne yeniden güçlenme imkanı sağlamıştır. TBMM'den teskerenin geçmemesi ve TSK'lerinin Irak'ta ikinci Körfez Savaşına katılmaması ABD'nin BARZANİ ve TALABANİ ile işbirliği yapmasına neden olmuştur. ABD'den destek alan BARZANİ ve TALABANİ Türkiye ile işbirliğinden vazgeçmiş peşmergeleri ile KERKÜK ve MUSUL istikametinde ABD ile birlikte savaşa katılarak büyük imkanlara sahip olmuşlardır. Körfez Savaşında Kuzey Iraktaki üslerimizi kapatmadık ancak ABD'leri bu üslerde bulunan askerlerimizin bölgelerinde operasyon yapmalarına izin vermedi. Kuzey Irakta peşmergeninde güneyde ABD ile birlikte hareket etmesi PKK-Terör ör-

gütünün yeniden Kuzey Irak'a yerleşmesine ve güçlenmesine neden oldu. Bu arada ABD'nin Özel Kuvvetlerinin PKK ile işbirliğine girerek örtülü olarak PKK'ya silah vermesi örgütü tekrar güçlendirmiştir. 2003 yılında Süleymaniye'de ABD'lerinin yaptığı ÇUVAL olayı gerçekleşti. Örgüt Kuzey Irak'ta güçlenince zaman içerisinde Türkiye'de eylemlerini artırdı. Açılım görüşmeleri ve arkasından Hendek operasyonlarını başlattı. TSK Hendek operasyonlarını başarılı bir şekilde icra ederek yurtiçinde örgüte büyük kayıplar verdi. 2011 yılında Suriye'deki iç savaş ve ABD'nin Suriye'de PKK'nın Suriye kolu olan YPG/PYD SDG (Suriye Demokratik Güçleri) ile DEAŞ'la mücadele bahanesi ile işbirliği yapması ve PKK/YPG/PYD'yi silahlandırıp eğitmesi tırlar dolu silah cephane vermesi PKK'nın güçlenmesine ve modern silahlara sahip olmasına sebep olmuştur.

BİTMİYEN SAVAŞLARIN YENİ ENSTRÜMANLARI

Günümüzde düşmana kendi irademizi kabul ettirmek için orduların karşılıklı çarpışması ile savaş yürütülmemektedir. Savaşların artan maliyetleri hiçbir ülkenin tek başına altından kalkamayacağı boyutlara yükselmiştir.

Ayrıca savaşta verilen askeri kayıplar nedeniyle sivil ve askeri bürokrasinin üzerinde büyük bir kamuoyu baskısı oluşmaktadır savaş karşıtı sivil toplum kuruluşlarının etkinliği uluslararası alanda son derece artmıştır. Gelişen teknolojik haberleşme imkânları nedeniyle savaş karşıtları kısa sürede organize olmakta askeri ve sivil bürokrasiyi etkilemektedir. Bu nedenle günümüzün bitmeyen savaşlarında yeni enstrümanlar kullanılmaktadır. Bunlardan önemlileri;

- İnsansız hava, kara ve deniz araçları ve SİHA'lar,
- Gülümlü mermiler akıllı mühimmatlar,
- İstihbarat operasyonları,
- Özel askeri şirketler,
- Özel kuvvetler operasyonları,
- Yerel güçlerin eğitilip donatılıp kullanılması (ÖSO, SMO),
- Terör örgütlerinin yerel güç olarak kullanılması (PKK, SDG, YPG),
- Vekâlet savaşları,
- Siber savaşlar,

- Virüs savaşları,
- Politik ve ekonomik manipülasyonlar en sık kullanılan yöntemler olmuştur.

Günümüzün savaşları bukalemun gibi değişken hal almıştır. Suyun nasıl bir sabit şekli yoksa günümüzde de savaşların sabit koşulları yoktur;

- Daima değişken olan,
- Değişik durumlara çabuk uyum sağlayan,
- Sınırları belli olmayan gerektiğinde çok geniş bir coğrafyada etkili olma imkân kabiliyetine sahip olan bir savaş türü karşımıza terör olarak çıkmıştır.
- Günümüzde terör ve teröristlere destek vermek devletlerin dış politikalarının neredeyse esasını oluşturmaktadır.
- Yine günümüzde yaygın olarak uygulanan hibrit savaş (karışık savaş) yöntemlerinden biriside terördür.
- Şiddet ve terör, çağın savaşlarının ana silahı olmuştur.
- Terör örgütleri tarafından yürütülen ve çıkarları nedeniyle bir kısım ülkeler tarafından desteklenen savaşların boyutları gelecekte daha da büyüyecektir.
- Yaşadığımız ve gelecekte de yaşayacağımız terör insanlık tarihi kadar eskidir.
- Terör tehdidi her zamankinden daha karmaşık ve yaygındır.
- Terörle mücadele ile bu tehdidin önlenmesine bir bakış açısı getirmenin bir gerekliliği vardır. Türkiye’de terör ve terörle mücadele nasıl olmalıdır kısaca anlatmaya çalışacağım.

TÜRKİYENİN TERÖRLE MÜCADELE KONSEPTİ

Günümüzde teröre ve teröristlere destek vermek bir kısım devletlerin dış politikalarında esas olmuştur. Şiddet ve terör güdümlülüğünün savaşlarının ana silahı haline gelmiştir. Küreselleşme ile birlikte Dünya küçük bir köy haline gelerek terör yerelden uluslararası boyuta ulaşmış, salgın hastalıklar gibi küreselleşmiştir.

Ülkemiz stratejik konumu nedeniyle terörden en çok etkilenen ve terörle mücadele eden bir ülkedir. Geniş bir coğrafyaya yayılmış ve taktiksel çeşitli-

liğe sahip terör örgütleri ile mücadelede ülkemizin milli güçlerinin etkili bir şekilde kullanılması terör ve teröre destek veren ülkeler üzerinde caydırıcı bir etki yaratacaktır.

a. Askeri ve Güvenlik Alanında Terörle Mücadele

- Güçlü ve eğitilmiş bir askeri güce sahip olmak,
- Silahlı kuvvetlerimizi etkili ve modern silahlarla teçhiz etmek,
- Çatışma alanlarına süratle bir kaydırmak için yeterli seviyede nakliye helikopterlerine sahip olmak (Skorsky, Cougar vs.),
- Yakın ve etkili ateş desteği sağlayabilmek için silahlı helikopterlere sahip olmak,
- Etkili bir kara ateş destek silahlarına sahip olmak (kundağı motorlu top, obüs, havan vs.),
- Kritik ve ulaşımı güç arazilerde birlikleri havadan intikal ettirecek planları hazırlamak,
- Yurtiçinde ve yurtdışında güçlü bir istihbarat ağı oluşturmak,
- Milli istihbarat teşkilatımızın yurtdışı operasyon yeteneğini arttırmak,
- Irak ve Suriye gibi teröristlerin barındığı ülkelerde örgüt mensuplarını sınırlarımıza yaklaşmadan inlerinde yok etmek,
- Yeterli sayıda İHA ve SİHA'lara sahip olmak (mücadele ettiğimiz coğrafyada şuanki mevcut sayıların yeterli olmadığını görüyoruz),
- Açık ve örtülü operasyon yapma kabiliyetimizi arttıracak tedbirler almıyoruz.
- Yurtdışında çok iyi organize olacak yeteneğe sahip hale gelmeliyiz.
- Teröre destek veren ülkelere etkili bir askeri güç baskısı uygulamalıyız.
- Sınırlarımızda gelecekte tehdit oluşturacak terörist oluşumlarla kararlı ve etkili bir şekilde mücadele yürütmeliyiz gerekirse güvenli bölgeler oluşturmalıyız.
- Suriye'de Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı operasyonları ile Kuzey Irak'ta pençe serisi operasyonları ihtiyaç duyulduğu anda kararlı bir şekilde icra etmekten çekinmemeliyiz.

- Güvenlik güçlerimizin moral ve motivasyonunu en üst seviyede tutacak tedbirler almalıyız.
- Terörle mücadelenin değişmez kuralı olan halkın desteğini yurtdışında ve yurtdışında daima arkamızda olacak operasyon taktik ve tekniklerini uygulamalıyız.

b. Askeri Olmayan Yöntemlerle Terörle Mücadelede Yapılması Gerekenler

Siyasilerin;

- Oy alma kavgasıyla terörle mücadeleyi menfi yönde etkileyecek eylem ve söylemlerde bulunmaması,
- Teröristlerin eleman kazanmasına müdahale edilmesi ve önlenmesi,
- Online propaganda ile mücadele edilmesi,
- Toplumsal direncin güçlendirilmesine önem verme,
- PKK/YPG, DEAŞ, DHKP-C, EL KAİDE ve FETÖ gibi terör örgütlerinin ülkemize ve insanlığa nasıl zarar verdikleri görüntülü ve anlaşılır bir biçimde dünyaya anlatılması,
- Görsel ve yazılı basının etkili bir şekilde kullanılması,
- Bütün bu çabalar sadece Türkiye tarafından değil uluslararası ortakların da katılımıyla yürütülmelidir. Böylece uluslararası işbirliğinin daha etkin rol oynaması sağlanmalıdır.
- Büyükelçiliklerimiz terörün çirkin yüzünü ve Türkiye'nin etkin mücadelesini yurtdışında aktif ve etkin bir biçimde anlatmalıdır.
- Ülkemize göçmen görünümde girenlerin istihbarat ve terör örgütleri tarafından kullanılacağı düşünüülerek bu kişilerin kontrol altında tutulması ve takibine önem verilmelidir.
- Sınırlarımızın etkin bir şekilde kontrolüne önem vermeliyiz. Böylece yabancıların ve teröristlerin oluşturacağı tehdidi önleme imkânına sahip olabiliriz.
- Yabancı ülkelerde yakalanan teröristlerin yakalandığı ülkelerde yargılan-

ması veya ülkemize iadelerinin sağlanması için siyasi yönden çaba harcanması ve uluslararası kamuoyu desteğinin kazanılmasına zemin hazırlanmalıdır.

- Teröre destek veren, barındıran, sponsor olan ülkeler üzerinde baskıların artırılması fiziki olarak asker bulunduramadığımız bölgelerde yerel güçlerle çalışılması, federal veya devletler seviyesinde terörle mücadeleye ilişkin bilgi paylaşımının daha entegre hale getirilmesi ve stratejik iletişim araçlarının kullanılması ile terörle mücadelenin daha bütüncül bir hal alması teröristlerin sahip olacağı avantajların önlenmesi.
- Uluslararası işbirliği yaparak terör örgütlerinin biyolojik ve kimyasal silahlara sahip olma imkân ve kabiliyetinin önlenmesi.
- Teröre destek veren ülkelerin deşifre edilmesi ve bu konuda uluslararası desteğin sağlanması yönünde etkili olarak çalışılması.
- Terörle etkili mücadele eden devletlerle işbirliğinin ve istihbarat paylaşımının geliştirilmesi.
- Özellikle Irak ve Suriye’de (YTS) yabancı terörist savaşıların etkinliğinin artmasının, yerleşmelerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin ilgili ülkeler ve uluslararası partnerlerle birlikte alınması için etkili bir şekilde işbirliği yapılması Türkiye açısından önemli bir sınavdır.
- Ulusal savunma sanayimizi geliştirmek, güçlendirmek için ise gerekli tedbirleri eksiksiz almalıyız.
- Terörle mücadelemizi askeri, siyasi ve uluslararası alanda taviz vermeden devam ettirmemeliyiz.